

ΠΡΑΞΙΣ Γ – ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΦΟΛΑΣ και ΠΕΤΡΟΥΤΖΟΣ

ΦΟΛΑΣ

- 355 Ἦρτε ἡ ὥρα ἀφέντης μου ν' ἀνοίξη τὸ σακκοῦλι
νὰ βγοῦ τὰ μουχλιασμένα του νὰ τὰ χαροῦμε οὔλοι·
δυσὸ γάμοι θὰ γενούσινε κ' οἱ δυσὸ 'ναι 'ς τὰ παιδιὰ του,
γιὰ τοῦτο μπλειὸ δὲν εἶν' καιρὸς νὰ χώνη τὰ φλουριά του·
δὲ θέλει τοῦ κακοφανῆ 'ς τόση χαρὰ, λογιάζω,
- 360 δεῖπνο γιὰ τόση φαμελιὰ γιὰτὶ καταρδινιάζω·
γάλους, καπώνια ἔχομε, 'ρίφια, καὶ ἄγ κανου χρεία
καὶ ἄλλα περίσσα, ἐπᾶ κοντὰ εἶν' ποῦρι ἢ λισταρία.
Μὰ τέτοιο κόπο μοναχὸς δὲν ἤμπορᾷ τουράρω,
καὶ τὸμ Πετροῦτζο σύντροφο ἐλόγιασα νὰ πάρω.

ΠΕΤΡΟΥΤΖΟΣ

- 365 Καλὰ μαντάτα! ἀληθινὰ, Φόλα, ἐξανάνειωσές με
καὶ ἐμάκρυνες τὴ ζῆσί μου καὶ ἐκαλοκάρδισές με,
νὰ ζήσω, καὶ γι' ἀντίμεψι σοῦ τάσσω νὰ γυρέψω
παρτίδο ὀγιά λόγου σου καλὸ νὰ σὲ παντρέψω.

ΦΟΛΑΣ

370 Πλειὰ γληγορότερα ἤφινά νά βάλλου ᾿ς τὸ λαιμό μου
σκοινὶ νά μὲ φουρκίσουσι, Πετροῦτζο, ᾿ς τὸ θεό μου.

ΠΕΤΡΟΥΤΖΟΣ

Γιάντα δὲ θέλεις;

ΦΟΛΑΣ

Ὅγιατὶ δὲ θέλουσι οἱ χρόνοι
καὶ ἄλλοι κουρφοὶ μου λογισμοί, καὶ τοῦτο μόνο σώνει·
μὰ ἀνέγλυτος προξενητὴς γιὰ λόγου του γυρεύει·
παντρέψου ἐσὺ καὶ τῶν ἀλλῶ μὴ θέλεις νάρμηνέυης.

ΠΕΤΡΟΥΤΖΟΣ

375 Μηδὲ κ' ἐγὼ δὲν τὸ θωρεῖς νὰ παντρευτῶ ποτέ μου,
γιατὶ ἔχω δίκηα ἀφορμὴ, Φόλα, καὶ γροίκησέ μου.
Χρόν' εἶναι ὅποῦ ἤμου ᾿ς τὰ Νησὰ κ' ἤμουνε παντρεμένος,
μὰ πλειὰ καλιά ᾿χα νὰ ᾿χα σται ᾿ς τοὺς Τούρκους σκλαβωμένος·
γυναῖκα μιὰ εἶχα ζηλιάρὰ πολλά, κακοδιαρμίστρα
380 ᾿ς τὸ σπίτι, καὶ κακόπλαστη, δίμουρη, καὶ μεθύστρα,
κακόβια, ἀνάλατη, κοχλή, τόψια, ψειρομασκάλα,
λεμενταρίστρα καὶ γλωσσοῦ, φαγάνα, καὶ βουβάλα.

ΦΟΛΑΣ

Πετροϋτζο, κατὰ τὰ πηλὰ θενά 'το καὶ τὸ φτυάρι.

ΠΕΤΡΟΥΤΖΟΣ

- 385 Σώπασε, ὠζό, τὰ σάλιά σου... γροίκα τ' ἀπομονάρι.
Σὰν εἶδα τέτοιο βάσανο, 'ς ἓνα καράβι ἐμπήκα
ὁποῦ 'ς τὴν Κρήτη ἤρχουντο νὰ φύγω τόση πρίκα·
δὲ ξεύρω πῶς τὸ γροίκησε τούτη ἡ καταραμένη
καὶ βάρκα μιὰ τὴν ἤφερε κ' εἰς τὸ καράβι ἐμπαίνει
'ς τὴ στράτα θέλει ἡ μοῖρά μου καὶ μιὰ φορτούνα ἀρχίζει
- 390 μιὰ νύκτα μὲ τὸ θάνατο νὰ μᾶς ἐφοβερῖζη·
λέγει ὁ караβοκύρης μας, μὰ μὲ λαλιά θλιμμένη,
«παιδιά μου, χύσι ἄς κάμωμε, γιατί εἴμεσταν πνιμμένοι!
τὸ πλειὰ βαρὺ σας ρίξετε γομάρι, μὴν ἀργεῖτε,
γιατὶ κάλιά 'ναι ἡ ζῆσί μας, καὶ μὴν τὸ λυπηθῆτε!»
- 395 Τότες ποιὸς ἔμπωθε βουτζί, ποιὸς ἔρριχνε βαρέλα,
ποιὸς ἠδειαζε τὰ ροῦχά του καὶ ἐπέτα τὴν κασέλλα·
'ς τοῦτο αὐτὴ τὴν ἀζουδιά ξάβνου κ' ἐγὼ ἤρπαξά τη
καὶ τέτοια λόγια λέγωντας ζημινιὸ ἐγρέμισά τη.
«ἄμε 'ς τὸ γεροδαίμονα, γιατί βαρὺ γομάρι
- 400 δὲν ἔχω πλειότερο ἀπὸ σέ, κ' ἐκεῖνος ἄς σὲ πάρη!»
Μὲ τέτοιο τρόπο ἐγλύτωσα καὶ ἐβγήκα ἀπὸ τὰ πάθη,
καὶ αὐτὴ εἶπα πῶς ἐπήρασι τὰ κύματα καὶ χάθη.
Σὰν τούτη καὶ χερότερα νὰ πᾶσι ὅσαις τῆς μνοιάζου,

- ζημινοῦ τοὺς κακορροϊζικοὺς ἄνδρες νὰ μὴμ πειράζου.
- 405 Λοιπὸ ἀπῆτις τὸ βροχὸ ἀπ' αὐτὴ ἤθελα ἀδειάσει,
 ἄλλη σοῦ τάσσω ἀληθινὰ ποτὲ νὰ μὴ μὲ πιάσει.
 Μαγάρι κι' ἄλλοι σήμερο τὸ ξόμπλι μου νὰ πιάσα,
 κ' εἰς τούτῃ τὴν ἀθιβολὴ κ' ἐκεῖνοι νὰ μοῦ μνοιάσα·
 γιὰτὶ γυναῖκες ἔχουσι καὶ αὐτὴ σὰν τὴ δική μου
- 410 καὶ τὸν καῦμό μου γνώθουσι χωσμένοι 'ς τὸ πετζί μου·
 κι' ὅσοι ἔχου τέτοια θηλυκὰ καὶ ἀπόκεις τὰ πανδρεῦου,
 σκουλήκους κάνου ζωντανοὶ καὶ ἀποὺ τὸ νοῦν τως ἔβγου.

ΦΟΛΑΣ

- Τὸ κολοκύθι θενὰ πῆς ὅποιο ἔκαψε περίσσα,
 'ς τὸν τράφο ἀπάνω ἀπὸ μακρὰ τὸν ἤβλεπα κ' ἐφύσα.
- 415 Πετροῦτζο, ἐδῶ τσ' ἀφένταις μας θώρει τση πῶς γελοῦσι,
 'ς τὴν ὄψι φανερώνουσι ὄση χαρὰ βαστοῦσι.

Κωνσταντῖνος Ν. Σάθας επιμ., *Ο Στάθης, κρητικὴ κωμωδία, νυν πρῶτον ἐκδομένη ἐκ χειρογράφου τῆς Μαρκιανῆς Βιβλιοθήκης ὑπὸ Κ. Ν. Σάθα*, Τύποις Φοῖνικος, Βενετία 1878.